

მსოფლიო პრესა თურქული ამბოხის შესახებ: "ეს რეგიონალური პოლიტიკური მიწისძვრაა"

„ახლო აღმოსავლეთის რეგიონში თურქეთი ერთერთი შედარებით მდიდარი და დემოკრატიული მუსლიმური ქვეყანაა. თუმცა მასაც აწუხებს გარკვეული პრობლემები. ქვეყნის პრეზიდენტი – ანტიდემოკრატიული მიდრეკილების ავტორიტარული დიდერია, რომელიც აპატიმრებს ჟურნალისტებს და სისტემურად ძირს უთხრის მრავალპარტიულ სისტემას. თუმცა მან ზედიზედ სამი არჩევნები მოიგო და უთუოდ მოსახლეობის უმრავლესობის მხარდაჭერით სარგებლობს. თუ ერთდღანმა მართლაც დააზარადა სამშობლო, ქვეყანამ ნამდვირად არ დაიმსახურა პრეზიდენტის ძაღადლობრივი გზით გადაყენება. ხერისუფრების შეცვლა არჩევნების გზით უნდა ხდებოდეს. სამხედრო პირები გონს უნდა მოეგონ და უკან დაიხიონ, რამეთუ ხერისუფრების იძულებით შეცვლა თურქეთისთვის, ახლო აღმოსავლეთისთვის და ევროპისთვის მორიგ კატასტროფად იქცევა“ – წერს შვედეთის გამოცემა **Dagens Nyheter** –ის მთავარი რედაქტორი პეტერ ვოროდარსკი.

ღივანის გაზეთი „ას –საფირი“ თურქეთში მიმდინარე მოვრენებს „რეგიონალურ პოლიტიკურ მიწისძვრას“ უწოდებს და ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ თურქეთის ისტორიაში არსებული მრავალი სამხედრო ამბოხებისგან განსხვავებით ეს ამბოხება უჩვეულოა. თურქული მხარის მტკიცე განცხადებების მიუხედავად მაინც არსებობს მცირე გაურკვევლობა და თუ ასე გაგრძელდა, შესაძლოა მთელ ახლო აღმოსავლეთში სიტუაციის დესტაბილიზება მოხდეს. მრავალი სახელმწიფო შეშფოთებით ადევნებს თვარყურს თურქეთში მიმდინარე მოვრენებს, მათ შორის ერაყი, ეგვიპტე, საუდის არაბეთ, ყატარი, რიბია და ევროკავშირის ქვეყნები. ხოლო ირანმა ამ საკითხის განსახილველად ეროვნული უშიშრების საბჭოს საგანგებო სხდომა მოიწვია.

ღივანის სხვა გამოცემა „აღ–მანარი“ ყურადღებას ამახვილებს იმაზე, რომ თურქეთის ამჟამინდელი ხერისუფრება არადეგიტიმურია, რამეთუ მან დაარღვია დემოკრატიულობისა და საერო სახელმწიფოს პრინციპები.

ხოლო დივანის კიდევ ერთი საინფორმაციო წყარო „ან-ნაგარი“ აღნიშნავს, რომ სამხედრო გადატრიალების ხერმძღვანელებმა მზაობა გამოხატეს იმოქმედონ საერთაშორისო შეთანხმებების ფარგლებში და სხვა ქვეყნებთან კარგი ურთიერთობა შეინარჩუნონ.

ამავე დროს თურქეთის ვიცე პრემიერმა შეიარაღებული გადატრიალების მცდელობის მიზანი გაახმოვანა. მისი თქმით, მეამბოხებულები ცდილობდნენ თავიდან აეცილებინათ გიურენის მომხრეების მაღალი თანამდებობებიდან გადაყენება. „ეს არა მხოლოდ მუხანათური შეთქმულება, ეს ტერორისტული კამპანია იყო. დამნაშავეები საკუთარ ხარხს ესროდნენ, საკუთარ მეთაურებს უღადატეს, დაბომბეს პარლამენტი და პრეზიდენტის ოფისი.“ – ნათქვამია მის განცხადებაში.

„გარკვეულ წილად ეს ამბოხი მოსალოდნელი იყო, გადატრიალების საშიშროება ყოველთვის არსებობს, თუ ხარხი ჩათვრის რომ პოლიტიკა საკმაოდ კარგი არ არის. ბოლო არჩევნების შემდეგ ერდოლანმა ხერისუფრების სადავეების საკუთარ ხერში ჩაგდება სცადა, ხოლო ამ ნაბიჯმა უწესრიგობა გამოიწვია. ბოლო წრებში ერდოლანმა ქვეყანა კონფრონტაციის ზღვარამდე მიიყვანა: მოძრაობა „ხიზმეტი“ ტერორისტულ ორგანიზაციად გამოაცხადა, ქურთებთან საომარი მოქმედებები განაახრა, ხოლო „ისრამური სახერმწიფოს“ წევრებს თურქურ-სირიური საზღვრის თავისუფლად გადაკვეთს საშუალება მისცა. ამავ დროს ერდოლანმა სათავისოდ კონსტიტუციის გადაკეთბაც სცადა. როდესაც მე ერთი თვის წინ ვეწვიე თურქეთს, მრავალი ადამიანი, მათ შორის სახერმწიფო და სამხედრო მოხერე თვრიდა, რომ ერდოლანმა ღრმად შეტოპა და დიკტატურულ მიდრეკიერბას ველარ თოკავს“ – განუცხადა **Dagens Nyheter-ს სტამბოლის უნივერსიტეტის რექტორმა, შვედმა პონტუს ვარინმა.**

კიდევ ერთ შვედური გამოცემა **Aftonbladet** აღნიშნავს, რომ მოსახერეობაში ერდოლანის პოპულარობა განპირობებუდია სოფრის მოსახერეობის ცხოვრების დონის ამადრებით. თუმცა ბოლო დროს ერდოლანის ავტორიტარიზმი სურ უფრო უცნაურ ფორმებს იძენს, ხოლო ქვეყანა მსხვირ რეგიონარურ ომში ეფრობა. თანაც ერდოლანმა ევროკავშირის მოთხოვნების შესრუერბაზე უარი განაცხადა და ქვეყანა ისრამიზმისკენ წაიყვანა. ამიტომ სამხედროებმა თავი საერო,

დემოკრატიული თურქეთის დამცვერებად აღიქვას...

ისრაელის გამოცემა **Haaretz** ამბობს ჩაშლის მიზეზებს არკვევს და აღნიშნავს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ მეამბოხეები გადატრიალების ძირითადი პრინციპებით მოქმედებდნენ, მაინც მარცხი განიცადეს. რამეთუ გადატრიალების პირველი წესი სამაუწყებლო ცენტრების დაპყრობაა, რაც თურქმა პუტჩისტებამა პირველ რიგში განახორციელეს – ისინი სახელმწიფო მაუწყებლის ოფისში შეიჭრნენ და ჟურნალისტები აძურეს ერთში ერდოლანის მთავრობის დაპატიმრების შესახებ ინფორმაცია გადაეცათ. თუმცა მათ ვერ გათვადეს, რომ თანამედროვე სამყაროში კავშირის სხვა ტექნოლოგიებიც არსებობენ. ერდოლანმა მოსახდრობას სოციალური ქსედეების და სხვა საინფორმაციო საშუადებების მეშვეობით მიმართა. არადა 2013 წელს ანტისამთავრობო გამოსვლების დროს თურქეთის პრეზიდენტი მკაცრად აკრიტიკებდა ინტერნეტს და სოციალურ ქსედებს და მათ დაბლოკვასაც აპირებდა. თუმცა უცნობია, საბოლოოდ შეცვდის პრეზიდენტი მათ მიმართ დამოკიდებუებას თუ პირიქით, მათ ნეტრადიზებას შეეცდება...

საქართველოს საპარდამენტო დედეგაციის დეკდარაცია ვარშავის სამიტისთვის

საქართველოს დედეგაცია ვარშავაში, NATO-ს სამიტზე ქართური პოლიტიკური ძადების ერთობლივი დეკდარაციით წარსდგა, რომელსაც ხედს აწერს ასევე, საქართველოს პრეზიდენტი გიორგი მარგვედაშვიდი, პრემიერმინისტრი გიორგი კვირიკაშვიდი და პარდამენტის თავმჯდომარე დავით უსუფაშვიდი.

„დოკუმენტის ხედმომწერ პოლიტიკურ საპარდამენტო პარტიებს წარსუდიდან მოყოლებუდი არსებითი საშინაო პოლიტიკური უთანხმოება აქვთ . თუმცა, ჩვენ ერთიანი ვართ ერთ პრინციპთან დაკავშირებით:

საქართველოს არის სუვერენული, დამოუკიდებელი სახელმწიფო და ქართველ ხალხს აქვს გადაწყვეტილი, ააშენოს ევროპული დემოკრატია, რომელიც პატივს სცემს თავისუფლებას, ეკონომიკურ შესაძლებლობებს, უსაფრთხოებას და ევროატლანტიკურ ინსტიტუტებში სრული ინტეგრაციისკენ სწრაფვას.

საქართველოს სურს შეასრულოს მნიშვნელოვანი როლი ევროატლანტიკური საზოგადოების კოდექტიური უსაფრთხოების დაცვაში, დემოკრატიასა და კეთილდღეობაში.

ჩვენ ვაღიარებთ, რეგიონში, საქართველოს წინაშე არსებულ განსაკუთრებულ გამოწვევებს. ჩვენი ქვეყანა ნაწილობრივ ოკუპირებულია რუსეთის მიერ, რომელმაც მის მიერ კონტროლირებადი რეგიონები დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად აღიარა.

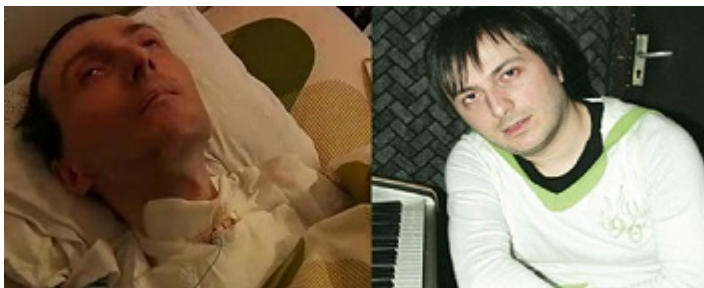
25 წლის განმავლობაში რუსეთის აგრესიისა და 2008 წელს მისი ინტერვენციის შედეგა, ასობით ათასი იძულებით გადაადგილებული პირი გვყავს. ჩვენ ვართ რეგიონში, სადაც ხშირია ტერიტორიული დავები და გეოგრაფიურად ახლოს მდებარეობს მიმდინარე შეიარაღებულ კონფლიქტებთან. თუმცა, ჩვენი მდებარეობა ასევე მნიშვნელოვანია და დოჯისტკური და ენერგეტიკური დერეფანს წარმოადგენს, რომელიც დასავლეთსა და აღმოსავლეთს ერთმანეთს აკავშირებს.

ჩვენ არ შეგვიძლია ჩვენი მეზობლების ქმედებების გაკონტროლება და არ უნდა ვიყოთ მათი ქმედებების მძევლები. როგორც საქართველოს მოქალაქეები, ჩვენ მხარს ვუჭერთ კეთილმეზობლური ურთიერთობების, თავისუფალი და ღია ვაჭრობის, დიპლომატიისა და დავების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტის პრინციპებს. ჩვენ არასოდეს ვიქნებით პირველი, ვინც მეზობერთან ძაღას გამოიყენებს. თუმცა ამავდროულად, საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის ერთგული ვართ.

ჩვენ ვერით სრულ მხარდაჭერას და დახმარებას ჩვენი პარტნიორებისგან ტრანსატლანტიკურ საზოგადოებაში, რათა საქართველომ მოახდინოს სრული ინტეგრაცია ევროკავშირში, ნატო-სა და სხვა ყველა ევროატლანტიკურ ინსტიტუტში“- ნათქვამია, რომელსაც ხერს აწერენ პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვიციანიანი, პარლამენტის თავმჯდომარე დავით უსუფაშვილი, „ქართული ოცნება“,

„რესპუბლიკელები“, „კონსერვატორები“, „ეროვნული ფორუმი“, „თავისუფალი დემოკრატები“ და „ნაციონალური მოძრაობა“.

უგონოდ მყოფი ჯაბა ბოჭგუა დღემდე მსჯავრდებუდია

მერვე წელია, რაც მომღერალი ჯაბა ბოჭგუა უგონო მდგომარეობაში იმყოფება. 8 წლის წინ პათიმრობაში მყოფი მომღერალი გურის მწვავე ტკივილებით ჯერ ციხის

რესპუბლიურ საავადმყოფოში მთათავსეს, ხოლო ჯანმრთელობის გაუარესების შემდეგ ღუღუშაურის სახელობის კლინიკაში გადაიყვანეს. ჯაბას თავის ტვინის ჰიპოქსიური დაზიანება დაუდგინეს, მისი მდგომარეობა კრიტიკული იყო. თჯახმა უგონო მდგომარეობაში მყოფი ჯაბა სახლში გადაიყვანა.

მერვე წელია, მომღერალი ჯაბა ბოჭგუა როგინსაა მიჯაჭვული და მასზე მხოლოდ დედა და პენსიონერი ბებია ზრუნავენ. მისი მკურნალობა დიდ თანხებთანაა დაკავშირებული, თუმცა დიდი ხანია, თჯახმა ყველაფერი გაყიდა და ხარჯის დაფარვა აღარ შეუძლია. ამიტომ, მხოლოდ კეთილი ხარხისა და სახელმწიფოს დახმარების იმედზეა არიან.

პარადოქსია, მაგრამ ჯაბა ბოჭგუა ჯერ კიდევ მსჯავრდებულის სტატუსს ატარებს, იგი არ შეუწყალებიათ. მასთან პრობაციის სამსახურიდან პერიოდულად მიდიან და ამოწმებენ, ხომ არ გამოვიდა მომღერალი კომიდან. თჯახი კი მთელი რიგი პრობლემების წინაშე დგას – მათ არ აქვთ ბინა და სრულფასოვანი მკურნალობისთვის საკმარისი თანხა.

ჯაბა ბოჭგუა სამართადაცავებმა 2009 წლის 5 ოქტომბერს

თაღრიტობისა და თანხის გამოძარვის ბრადღებით დააკავეს. თბირისის საქადრქო სასამართლომ მას აღკვეთის ღონისძიების სახით 20 000 დარი გირაო დააკისრა. მომღერარმა ამ თანხის გადახდა ვერ შეძლო, როს გამოც იგი ამ დრომდე მსჯავრდებუდის სტატუსს ატარებს.

– ჯაბა ამ დრომდე პატიმარია, მაგრამ გადავადებუდი. ორი წერი ციხეში და ოთხი – პირობითი ჰქონდა დარჩენიდი. ორივე ვადა ამოიწურა, მაგრამ ჯაბა ისევ პატიმარია. მითხრეს, რომ ვადა კი ამოიწურა, მაგრამ რადგან გადავადებუდია, თუ გამოიღვიძებს და მისი მდგომარეობა შესაბამისი იქნება, ციხეში დააბრუნებენო. ეს, უბრალოდ, სირცხვიდია. ყველა ხედავს, როგორაა ჩემი შვიდი და როგორ არ გამოინახა ვინმე, ვინც შეიწყადებს, როცა კაცის მკვდრებს იწყადებენ. განა მათი მშურს. მე, ვინც ჯაბას ეს ამბავი გაუკეთა და ციხეში ჩასვა, ისიც არ დამიწყევდია და არც დავწყევდი. ღმერთი ყველას თვითონ მიუზღავს ყვედაფერს. უბრალოდ, მგონი, ასეთი ავადმყოფი არც ჰყავთ მსჯავრდებუდებში და სირცხვიდია, ასეთ მდგომარეობაშიც რომ არ იწყადებენ. – ამბობს ჯაბა ბოჭქუას დედა ქადრბატონი მანანა გვასადია.

მაისში ჯაბას მხარდასაჭერად საქვედმოქმედო კონცერტი უნდა ჩატარებუდყო, რომედრეც მომღერდის ოჯახი დიდი იმედს ამყარებდა. თუმცა დიდ საკონცერტო დარბაზში დაგეგმიდი კონცერტი არ შედგა, რადგან ბიდეთების რეადიზაცია ვერ მოხრხდა. მიუხედავად იმისა, რომ ბიდეთები 10,15 და 20 დარი ღირდა, კონცერტზე დასასწრები ბიდეთები მინიმადური რაოდენობით გაიყიდა...

www.premiumi.ge

ბანკ "რესპუბლიკას" ანგარიშის ნომერი: GE22BR0000010381699630 - მიმღები **მანანა გვასადია**

მაგთის და ბიდაინის აბონენტებმა დარეკეთ შემდეგ ნომერზე: 0901 700 039

ქადრბატონი მანანას პირადი სატედეფონო ნომერი: (+995) 599 40 00 13

<https://www.youtube.com/watch?v=Qxe6FRIZuGQ>

თურქეთი რუსეთს ინჯირდიკის ავიაბაზით სარგებლობას სთავაზობს

თურქეთი მზად არის შეუშვას რუსეთის სამხედრო ძალები საკვანძო ავიაბაზაზე ინჯირდიკში, რომელიც სირიის საზღვართან მდებარეობს. ამ საკითხზე სოჩის შეხვედრაზე უკვე იმსჯეღეს თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა მევდუღ ჩავუშოღღუმ და რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ღავროვმა .

“ჩვენ ვთანამშრომღობთ ყვეღასთან, ვინც ეწინააღმღდეღება “ისღამურ სახეღმწიფოს” და ინჯირდიკის ავიაბაზის კარს ვუხსნით მათ, ვისაც სურს ჩაერთოს აქტიურ ბრძოღაში. და რატომ არ უნღდა ვითანამშრომღოთ ამავღე მიმართუღებით რუსეთთან?” – განაცხაღდა ჩავუშოღღუმ შეხვეღერის შემღდეღ. მისი თქმით, ტერორიზმი რუსეთისთვის და თურქეთისთვის საერთო მტერს წარმოადღვენს და ერთობღღივი ბრძოღა ორ ქვეყანას შორის დაღაბუღლობის თავიღდან აციღღებას შეუწყოღბს ხეღღს.

მას შემღდეღ, რაც ოფიციაღური კრემღღის პრეღს–მღღივანმა დიმიტრი პეღსკოვმა უარყო ინფორმაიცია თურქეთის წინაღღადღების შესახებ,

თურქეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა განაცხადა, რომ მისი სიტყვები არასწორად გაიგეს, ინჯირღის ავიაბაზა მან მხოლოდ მაგარიტისთვის მოიყვანა და ამგვარი თანამშრომლობა შეუძლებელია .

ცნობისთვის, ინჯირღის ავიაბაზას იყენებს არა მხოლოდ თურქული ავიაცია, არამედ ნატო-ს წევრი ქვეყნებიც, იქ განლაგებული არიან აშშ-ს და ბრიტანეთის მფრინავებიც. ბაზაზე ასევე მოთავსებულია ტაქტიკური ბირთვული იარაღი. “ბი-ბი-სი”-ს ინფორმაციით, ევროპის ტერიტორიაზე ნატო-ს ამგვარი სურ 6 ბაზა აქვს, თუმცა დანარჩენი ბაზები კონტინენტის დასავლეთშია განლაგებული, რაც ინჯირღის ახლო აღმოსავლეთში საკვანძო ობიექტის სტატუსს ანიჭებს.

ბაზა მდებარეობს ქ. ადანას გარეუბანში, ზღვის ნაპირიდან 50 კმ-ში. მანძილი ავიაბაზიდან სირიის საზღვრამდე 130 კმ-ს შეადგენს. რუსეთის თავდაცვის მინისტრის ყოფილი მოადგილის ანატოლი სიტნოვის განცხადებით, სირიაში მიმდინარე საბრძოლო მოქმედებების რაიონი არ არის იმდენად დიდი, რომ რუსეთის ავიაციას თურქეთის ტერიტორიაზე დაჭირდეს ძარების განლაგება. საომარი მიზნების შესასრულებლად მათთვის სავსებით საკმარისია სირიაში მდებარე ხმელის ავიაბაზა.

გამორიცხული არაა, რომ, თუ ოფიციალური ანკარა ასეთ გადაწყვეტილებას მაინც მიიღებს, ნატო-ს ხერმძღვანელობა თურქეთზე ბენოლას მოახდენს, რათა რუსეთის ჯარი ამერიკელებთან ერთ ბაზაზე არ აღმოჩნდეს.

შესაძლოა, თურქეთის მიერ რუსეთისთვის ავიაბაზით სარგებლობის შემოთავაზება ერთგვარი რევერანსია, რომელიც გამიზნულია ორ ქვეყანას შორის გაუმჯობესებული ურთიერთობების გასამყარებლად.

ქართულ ჯარში სავადდებულო განვება გაუქმდა

27 ივნისს საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა, თინა ხიდაშელიმა ხელი მოაწერა ბრძანებას, რომლის მიხედვითაც სამხედრო სამსახური სავადდებულო აღარ იქნება. ხიდაშელის განცხადებით, “ძალით მოყვანილი სამხედროები შეიარაღებულ ძალებს არ სჭირდება”.

“მე დავდე პირობა, რომ ყველაფერი გავაკეთებდი, რათა 2017 წლიდან ჯარში განვება აღარ არსებობდეს. ჩვენ ბევრი ვეცადეთ საკანონმდებლო თვალსაზრისით ამ პრობლემის მოგვარება, რომ საერთოდ აგვეკრძალა განვება შეიარაღებულ ძალებში, ეს არ გამოვიდა. თუმცა, ვიპოვეთ სხვა ფორმა, რომლითაც თავდაცვის მინისტრს შემიძლია, რომ ეს გადაწყვეტილება ცაღხმრივად და ერთპიროვნურად მივიღო. დღეიდან მოყოლებული, თავდაცვის სამინისტრო ოფიციალურად აღარ განახორციელებს განვებას და მოთხოვნას, წვევამდებების განვებაზე”. -განაცხადა თინა ხიდაშელიმა. მისივე თქმით, თავდაცვის მომდევნო მინისტრებს, შეუძლიათ, ეს ბრძანება გააუქმონ.

დღეისათვის 18-დან 27 წლამდე პირების ჯარში განვების კურატორი რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროში შექმნილი სპეციალური დეპარტამენტია. წვევამდებების განვება წერილობითი ორჯერ ხორციელდება და შემდეგ მათი განაწილება ხდება შეიარაღებულ ძალებში, სასჯელაღსრულების სამინისტროს სისტემასა და შსს-ს გასამხედროებულ უწყებებში.

“შშს–ში დღეს 4 791 პირი იხდის სავადდებულო სამხედრო სამსახურს. ეს პირები ახორციელებენ სახელმწიფოსათვის ძალიან მნიშვნელოვან ფუნქციებს, როგორც არის მაგისტრალური გაზსადენის დაცვა, ნავთობსადენის დაცვა, საოკუპაციო ხაზი და მისი მიმდებარე ტერიტორიების დაცვა. თუ აღნიშნული ცვლილებები განხორციელდება, სამინისტროს მოუწევს დაცვის ამ ღონისძიებების განსახორციელებლად რამდენიმე ათეული მილიონის გამოყოფა სამინისტროსთვის გამოყოფილი ასიგნებებიდან, რისი საშუალებაც არ გვაქვს”, – ასეთი იყო შსს-ს პოზიცია, როდესაც მარტში საპარლამენტო კომიტეტში “გირჩის” შესაბამისი ინიციატივა ჩავარდა.

საქართველოს პრეზიდენტის, გიორგი მარგველაშვილის თქმით, თავდაცვის მინისტრს მის უწყებაში სამხედრო-სავადდებულო სამსახურის გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილება ერთპიროვნულად არ უნდა მიეღო.

პრემიერ-მინისტრი გიორგი კვიციანი კი მიიჩნევს, რომ სავადდებულო სამხედრო სამსახურის გაუქმების გადაწყვეტილების განხილვა მთავრობის და უშიშროების საბჭოს სხდომების ფორმატში უნდა მოხდეს. მთავრობის მეთაურმა განმარტებით, ეს არ არის საყოველთაო განწვევის გაუქმება და ამ ტიპის გადაწყვეტილებით, თავდაცვის მინისტრი უარს დამატებით კონტიგენტზე ამბობს. მეორეს მხრივ, პრემიერის განცხადებით, ასეთი გადაწყვეტილების მისაღებად, საჭიროა, პირველ რიგში, მთავრობაში, შესაბამის საპარლამენტო კომიტეტში მსჯელობა და საკითხი განსახილველია უშიშროების საბჭოზე.

"სურხანს სიცოცხლის ბოლო წუთამდე სჯეროდა, რომ მის მიმართ სამართლიანობა აღდგებოდა"

„ნიკა რურუასნაირი ადამიანები სურხან მოღაშვიდზე ასეთი ტონით არ უნდა საუბრობდნენ, ეს უბრალოდ სირცხვილია“, – ამის შესახებ სურხან მოღაშვილის მეგობარმა, ენერგეტიკის ყოფილი მინისტრმა დავით მირცხუღავამ ტელეკომპანია “პატიტრანიუსის” გადაცემა “360 გრადუსში” სატელეფონო ჩართვისას განაცხადა.

“ამ სისტემურმა დანაშაულმა, რომელიც “ნაციონალურმა მოძრაობამ” ჩაიდანა, სურხანის თავზე გადაიარა. მასზე გამოსცადეს ყველაფერი ის სისაძაგდე, რაც შეიძლება გაეკეთებინათ, მიჩენილი

პატიმრებიდან დაწყებული, რომლებიც საშინელებებს აკეთებდნენ, ყველაფერი. სურხანი საღსადამათი შევიდა ციხეში, იქედან კი C ჰეპატიტით დაავადებული და დანგრეული ფსიქიკით გამოვიდა.

ნიკა რურუასნაირი ადამიანები სურხან მოღაშვიდზე ასეთი ტონით არ უნდა საუბრობდნენ, ეს უბრალოდ სირცხვირია. სირცხვირია, როდესაც სურხანზე იტყვი, რომ ნანამები არ იყო. სირცხვირია, როდესაც ამბობ სურხანი არა, მაგრამ ვანო მერაბიშვირია პოლიტპატიმარი. სურხანს სიცოცხლის ბოლო წუთამდე სჯეროდა, რომ მის მიმართ სამართლიანობა აღდგებოდა. სურხანს, მეუღლის სახრიდან გაასვენებენ, რადგან საკუთარი აღარაფერი დაუტოვეს.” – განაცხადა დავით მირცხურავამ.

გუშინ დღით, პარიზში კონტროლის პარატის ყოფილი თავმჯდომარე სურხან მოღაშვირი გარდაიცვალა. მოღაშვირს ბოლო რამდენიმე დღის განმავლობაში ჯანმრთელობის მდგომარეობა განსაკუთრებით დაუძძიმდა, რის გამოც პარიზის ერთ-ერთ კლინიკაში იყო მოთავსებული. გარდაცვლილის ძმის, თორნიკე მოღაშვირის განცხადებით, გარდაცვალების მიზეზი ღვიძლის უკმარისობა გახდა. გავრცელებული ინფორმაციით, მოღაშვირის ჯანმრთელობის მდგომარეობა ბოლო პერიოდში საგრძნობლად გაუარესდა და 4 დღის განმავლობაში ის მკურნალობას საავადმყოფოში გადიოდა.

სურხან მოღაშვირი 1996 წლიდან ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატის სამართარდაცვით ორგანოებთან ურთიერთობის განყოფილების წამყვან სახელმწიფო მრჩეველად მუშაობდა, იყო საქართველოს კონტროლის პარატის თავმჯდომარე. 2004 წლის აპრილში დააპატიმრეს და სამსახურეობრივი მოვარეობის გადამიეტებასა და საბიუჯეტო თანხების მითვისებაში ცნეს დამნაშავედ. 2008 წლის იანვარში მოღაშვირი პრეზიდენტის მოვარეობის შემსრულებელმა ნინო ბურჯანაძემ შეინწყაღა. მისი საქმე გასაჩივრებული იყო სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა ევროპურ სასამართლოში. სტრასბურგის სასამართლომ სურხან მოღაშვირის საქმესთან დაკავშირებით გადაწყვეტილება გამოიტანა და კონტროლის პარატის ყოფილი ხელმძღვანელი ევროპური კონვენციის 4 მუხლით გაამართლა.

არასწორი ურბანული დაგეგმარების გამო, თბილისი შესაძრთა ტუბერკულოზით დაავადებულთა კერად იქცეს

ბოლო მონაცემების თანახმად , ტუბერკულოზით დაავადებულთა ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი თბილისსში და აჭარაში დაფიქსირდა. ცნობილია, რომ ამ საშიში დაავადების გავრცელების ერთ-ერთი მიზეზი ცუდი ვენტილაცია და

მოსახლეობის შიდა მიგრაციაა. სხვადასხვა მიზეზის გამო ქვეყნის მოსახლეობის კონცენტრაცია ძირითადად თბილისსა და ბათუმში ხდება. ამავე ქარაქებში ყველაზე აქტიურად მიმდინარეობს სამშენებლო ბუმი, ყოველგავრი ურბანული დაგეგმარების დარღვევით. სავადადო შედეგიც სახეზეა...

ნინო ჩხობაძე, საქართველოს მწვანეთა მოძრაობის – დედამიწის მეგობრები“-ის თანათავმჯდომარე:

– არასწორი დაგეგმარება და განაშენიანება საბოლოო ჯამში გავრენას ახდენს მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე. ჰაერის მაღალი ტემპერატურის დროს ხდება ძლიერი აორთქლება, და თავისთავდ იზრდება ტენიანობა.

ასეთ პირობებში კი ნაკლებად ხდება ვენტილაცია. ქარაქში მოსახლეობის დიდი კონცენტრაცია ჰაერზე ახდენს თავისებურ გავრენას. ქარაქის ხერმძღვანელობამ უნდა გათვადოს, რომ როცა ადამიანების და ტრანსპორტის რაოდენობა იზრდება, პირობები შეიცვადოს. აუცილებლად უნდა არსებობდეს განაშენიანების გენერალური გეგმა, მონიტრინგის გეგმა, რაც ნებისმიერ თანამედროვე ქარაქში უნდა არსებობდეს. ჩვენთან ეს ყველაფერი არ არის გათვადისწინებული, სავაჭრო ობიექტები და, საცხოვრებელი კორპუსები ერთად მდებარეობს და იქვეა იქვეა საქმიანი ცენტრიც მოწყობილი. ანუ ქარაქი ზონებად არ იყოფა – ადმინისტრაციული ცენტრი, საქმიანი ცენტრი, სამრეწველო ზონა, საცხოვრებელი სექტორი და ა.შ. ასეთი რამ ჩვენთან არ ხდება! ყველაფერი არეულია, ყველა სამრეწველო ზონასთან აშენებულია საცხოვრებელი კორპუსები, რაც ყოველად დაუშვებელია. არასწორი განაშენიანების გამო ასევე შეფერხებულია ტრანსპორტის მოძრაობა, ახლადშექმნილი სექტორები პრაქტიკულად გაუვადია. კორპუსებს შორის ვინტილაცია არ ხდება, სადაც საკმაოდ მაღალი ტენიანობაა და ჯანმრთელობისთვის არახელსაყრელი პირობები. ფაქტობრივად, ეს უბნები „გეტოდ“ იქცა – ყოფილი იზოლაციის ტერიტორია, სპორტის სასახლის უკან ახლადშენებული დასახლება, ვაკე-საბურთალო. და ა.შ.

დედაქარაქის ურბანული გენდაგეგმარება მერობის კანდიდატების უსაყვარლესი თემაა, თუმცა სასურველი პოსტის მიღწევის შემდეგ ეს თემა სრულ იგნორირებას ეძღვევა...

მარინა გიორგობიანი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პროფესორი, სამედიცინო ეკოლოგიის ასოციაციის პრეზიდენტი:

– რა თქმა უნდა, მჭიდრო განაშენიანება ხელს უწყობს ეპიდემიოლოგიური ფონის გართულებას; არასწორი დაგეგმარების გამო ბინებში დარღვეულია იზოლაციის რეჟიმი, არ არსებობს სრულყოფილი ვენტილაცია. ეს ხდება როგორც თბილისში, ასევე ბათუმში. ხომ ხედავთ, რანაირად არის აშენებული ე.წ. თანამედროვე ცათაბჭენები?! მოგეხსენებათ, რომ გარემო არის დაბინძურებული, რაც ასევე იმუნობიოლოგიური ფონის დაქვეითების მიზეზია. ის ფაქტი, რომ ტუბერკულოზი გადამდები დაავადებაა, ეპიდემიოლოგიურ სიტუაციას უფრო ძაბავს და ამ სიტუაციის გაუარესების ერთ-ერთი

მიზეზი ზუსტად არასწორი ურბანური დაგეგმარებაა. შიდა მიგრაციაც არანაკლებ პოზიციას იკავებს ამ „რეიტინგში“. როგორც წესი, მიგრანტები სახილდებიან მჭიდრო პირობებში, სადაც არის მაღალი ტენიანობა, მაღალი დამტვერიანება, რაც თავისთავად ართულებს არსებულ მდგომარეობას.

ადამიანის ჯანმრთელობის მდგომარეობა 20% გენეტიკითაა განპირობებული, 20% გარემოთი და 50% ცხოვრების წესით. შედეგად, ეს 70% არის ჩვენ ხელში და სწორი მენეჯმენტის პირობებში სავსებით შესაძლებელია მისი მართვა. ჯანმოს ფორმულირებით, ჯანმრთელობა ეს არ არის დაავადების არარსებობა, ეს არის ფიზიკური, სურვიერი და სოციალური კეთილდღეობა. თუ ეს ტრიადა არ შედგა, მაშინ არა მარტო ტუბერკულოზი, სხვა დაავადებებიც ძალიან სწრაფად გავრცელდება.

საქართველოში ტუბერკულოზის პრევენციის საქმეში ერთერთ პირობებს წარმოადგენს მაკონტროლირებელი ორგანოს არარსებობა. მოგიყვანთ მარტივ მაგალითს: გააჩერეთ ქაღალქში ნებისმიერი ტაქსი და გამოაღეთ კარი – რა დაბინძურებული საღონები აქვთ მძღოლებს, თქვენ გგონიათ ეს არ არის სხვადასხვა დაავადების, მათ შორის ტუბერკულოზის გავრცელების წყარო? ბევრს დაავიწყდა, რომ ვენერიული დაავადებები, მათ შორის ურთულესი სიფილისიც, გადადის საყოფაცხოვრებო ნივთებთან შეხების გზითაც. ტუბერკულოზი მოგონებაა იმასთან შედარებით რა დაავადებების გავრცელებაა შესაძლებელი ამ დაბინძურებულ საღონებთან კონტაქტის გამო! ხორც ტუბერკულოზი არა მხოლოდ საქართველოში, მთელ მსოფლიოშიც საკმაოდ საშიში ხდება. მიუხედავად იმისა, რომ ცნობილია მისი გამომწვევი მიზეზები და მკურნალობის მეთოდები, კოხის ჩხირი ღლეს მუტანტი ჩხირია, მის წინააღმდეგ პრეპარატები უკვე რთულად მოქმედებენ, რაც ამძიმებს მასთან ბრძოლას. მოკლედ, რომ ვთქვათ, გარემოს დაბინძურება, ცხოვრების არაჯანსაღი წესი, არაჯანსაღი კვება, არასწორი დასვენება, არასათანადო სოციალური პირობები და მრავალი სხვა მიზეზი ხელს უწყობს ქვეყანაში ეპიდემიოლოგიური ფონის დამძიმებას, რაც არასახარბიელოა ჩვენი საზოგადოებისთვის.

